Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/3230

2.7.2026

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Ανακοίνωση της Επιτροπής – Στρατηγική «Battery booster»

[C(2025) 8950 final]

(C/2026/3230)

Εισηγητής: **Jason DEGUARA (MT-II)**

Συνεισηγητής: **Marco MENSINK (NL-Κατ. 1)**

Σύμβουλος	HÜRTGEN Stefanie (για τον εισηγητή, Ομάδα II) ΚΑΠΑΝΤΑΪΔΑΚΗΣ Γεώργιος (για το συνεισηγητή, Κατ. 1)
Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 24.2.2026 C(2025) 8950 final
Απόφαση της συνόδου ολομέλειας	22.10.2025
Νομική βάση	Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού
Νομική βάση	Άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο όργανο	Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικών Μεταλλαγών
Έγκριση από το τμήμα	10.3.2026
Έγκριση από την Ολομέλεια	18.3.2026
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	604
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	196/0/0

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) υποστηρίζει τις προσπάθειες για ενίσχυση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος για την ευρωπαϊκή παραγωγή μπαταριών και τη δημιουργία μιας αξιακής αλυσίδας μπαταριών πλήρως κατασκευασμένων στην ΕΕ, η δε στρατηγική «Battery Booster» συμπίπτει με μια κρίσιμη στιγμή. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι απαιτούνται ένα πιο αξιόπιστο και πιο μακροπρόθεσμο σχέδιο χρηματοδότησης, σαφέστερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, μεγαλύτερη έμφαση στους τύπους μπαταριών πέραν των ηλεκτρικών οχημάτων, ισχυρότερα εργαλεία εφαρμογής και μια πιο ολιστική προσέγγιση.

1.2. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι το σήμα «Made in Europe» (Κατασκευάζεται στην Ευρώπη) πρέπει να είναι συνώνυμο με προϊόντα υψηλής ποιότητας και με ισχυρά κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Πρέπει δε να αναπτυχθούν ειδικά μέτρα για την εφαρμογή του στον τομέα των μπαταριών από κοινού με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων.

1.3. Ενώ εκφράζει την ικανοποίησή της για την ισχυρή έμφαση που δίνεται στην κινητοποίηση χρηματοδοτικής στήριξης για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος κατασκευής μπαταριών, η ΕΟΚΕ τονίζει ότι, για να επιτευχθούν πραγματικά ενισχυτικά αποτελέσματα, η στρατηγική πρέπει να υποστηρίζεται από σημαντικά ισχυρότερη και καλύτερα στοχευμένη ενωσιακή χρηματοδότηση. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσουν τη χρηματοδότηση της στρατηγικής «Battery Booster», μεταξύ άλλων μέσω του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

1.4. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η στρατηγική πρέπει να συνδυάζει έγκαιρη χρηματοδότηση, αναλογικές και πρακτικές προϋποθέσεις και μέτρα ισότιμης μεταχείρισης και επιβολής για τα προϊόντα και τα εξαρτήματα από τρίτες χώρες που κυκλοφορούν στην αγορά της ΕΕ. Η ευθυγράμμιση των εργαλείων χρηματοδότησης, αδειοδότησης και πρόσβασης στην αγορά, καθώς και η εφαρμογή τους, θα συμβάλουν στη μετατροπή των έργων σε ανταγωνιστική παραγωγή γιγαντιαίας κλίμακας, στην ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας και στη διατήρηση υψηλής ποιότητας θέσεων εργασίας στον βιομηχανικό τομέα.

1.5. Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία που υπέχει η στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, των προμηθευτών και των επιχειρήσεων ανακύκλωσης, καθώς και των εγκαταστάσεων παραγωγής μεγάλης κλίμακας, για την ενίσχυση της ενσωμάτωσής τους στο οικοσύστημα μπαταριών της ΕΕ. Μια τέτοια συμπεριληπτική προσέγγιση μπορεί να ενισχύσει τα βιομηχανικά οικοσυστήματα, να προωθήσει την καινοτομία και να διευρύνει τις ευκαιρίες απασχόλησης.

1.6. Η ΕΟΚΕ φρονεί πως η στρατηγική θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά την απασχόληση σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των μπαταριών, μεταξύ άλλων στην κατασκευή, την έρευνα, την ανακύκλωση και τις συναφείς υπηρεσίες. Η επιτυχία της θα εξαρτηθεί από την ικανότητα της Ευρώπης να μετουσιώσει την καινοτομία σε βιομηχανική αξιοποίηση που θα είναι οικονομικά βιώσιμη, κοινωνικά υπεύθυνη και ασφαλής για τους εργαζομένους. Κάθε δημόσια χρηματοδοτική στήριξη πρέπει να θέτει ως προϋπόθεση την ποιοτική απασχόληση, την πλήρη συμμόρφωση με τα πρότυπα της ΕΕ και την ευθυγράμμιση με τους στόχους του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

1.7. Η ΕΟΚΕ τονίζει πως η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει σχετικά πλαίσια –μεταξύ άλλων συνδέοντας τις προϋποθέσεις όσον αφορά τη μεταφορά τεχνολογίας και το τοπικό περιεχόμενο με τις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις και τις επιδοτήσεις– για να διασφαλίσει τις εν λόγω μεταφορές και να αναπτύξει την τοπική εμπειρογνωμοσύνη.

1.8. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει πως η ενίσχυση της παραγωγής μπαταριών πρέπει να καλύπτει την επείγουσα ανάγκη να ενισχυθούν οι ικανότητες αποσυναρμολόγησης και ανακύκλωσης με σκοπό τον χειρισμό των μελλοντικών ροών αποβλήτων και την παραγωγή δευτερογενών υλικών υψηλής ποιότητας. Τούτο προϋποθέτει επενδύσεις για την επέκταση των υποδομών ανακύκλωσης με στοχευμένη χρηματοδότηση σε τεχνολογίες ανακύκλωσης επόμενης γενιάς, ενίσχυση και επιβολή των συστημάτων συλλογής, συμπεριλαμβανομένης της εναρμόνισης σε όλα τα κράτη μέλη, και μέτρα που θα καταστήσουν την ανακύκλωση οικονομικά ελκυστική.

1.9. Ο προγραμματισμός της έρευνας και της καινοτομίας (E&K) [σύμπραξη για τους συσσωρευτές (Batt4EU), σχέδιο ΣΕΤ, πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»] θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα σε πιλοτικές/πρωτοποριακές γραμμές για χημικά προϊόντα κρίσιμης σημασίας για τις μπαταρίες (σύνθεση/επικάλυψη πρόδρομων υλικών, παραγωγή ηλεκτρολυτών/ανάκτηση διαλυτών, χημεία ανακύκλωσης) και μηχανήματα που κατασκευάζονται στην ΕΕ. Οι μπαταρίες νατρίου θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν στον πυλώνα V, και η χρηματοδότηση «Battery Booster» θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει τις χημικές συστάσεις που δεν περιέχουν λίθιο.

1.10. Η ΕΟΚΕ συνιστά ειδικούς άξονες εργασίας για την ασφάλεια των υλικών των μπαταριών, όπως οι δοκιμές θερμικής διάδοσης σε επίπεδο συσκευασίας, και ευφλεκτότητας ηλεκτρολυτών, ώστε να καθοριστούν σαφή πρότυπα προμήθειας και συμμόρφωσης. Η συνεργασία με τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, και η ευθυγράμμιση με τους ενωσιακούς και διεθνείς κανόνες θα βελτιώσουν την ασφάλεια, θα μειώσουν τον κατακερματισμό της αγοράς και θα στηρίξουν την αποδοτική παραγωγή.

1.11. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι η ταχεία κλιμάκωση της παραγωγής μπαταριών που προβλέπεται στο πλαίσιο της στρατηγικής αυξάνει την ανάγκη για ισχυρά συστήματα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας. Η επέκταση της παραγωγικής ικανότητας πρέπει να συνοδεύεται από επαρκή στελέχωση, κατάρτιση και επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους μετανάστες και τους μετακινούμενους εργαζομένους. Η ύπαρξη κατάλληλων εγχειριδίων και η παροχή ενημέρωσης σχετικά με τα επικίνδυνα υλικά είναι απαραίτητη για την αύξηση της γνώσης και την πρόληψη των ατυχημάτων, σε συνδυασμό με επαρκείς επιθεωρήσεις εργασίας για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.

1.12. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τον ουσιαστικό ρόλο των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στην πρόληψη των εργασιακών κινδύνων. Ο κοινωνικός διάλογος και η συμμετοχή των εργαζομένων είναι καίριας σημασίας για τον εντοπισμό κινδύνων, ιδίως όταν εισάγονται νέες τεχνολογίες, υλικά και μέθοδοι παραγωγής.

2. **Γενικές παρατηρήσεις**

2.1. Η *στρατηγική «Battery Booster»* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: η στρατηγική), η οποία παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την αυτοκινητοβιομηχανία, αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας της ευρωπαϊκής αξιακής αλυσίδας μπαταριών, ως βασικό στοιχείο της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης και της παραγωγής «Made in Europe». Η στρατηγική εδράζεται σε έξι αλληλένδετους πυλώνες που σχηματίζουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την ενίσχυση του οικοσυστήματος μπαταριών της Ευρώπης, συνδέοντας τις επενδύσεις, την ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού, την καινοτομία και τη δημιουργία ζήτησης με σκοπό τη στήριξη της βιώσιμης βιομηχανικής ανάπτυξης.

2.2. Η στρατηγική αποτελεί απάντηση στην εντατικοποίηση του παγκόσμιου ανταγωνισμού, στην αύξηση του κόστους παραγωγής και στις επίμονες στρατηγικές εξαρτήσεις, με παράλληλη στήριξη της μετάβασης στην καθαρή κινητικότητα και της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας. Σχεδιάζεται ειδικός μηχανισμός «Battery Booster» με 1,5 δισ. ευρώ από το Ταμείο Καινοτομίας για να στηρίξει τους Ευρωπαίους παραγωγούς στοιχείων μπαταριών κατά την κρίσιμη φάση της ανάπτυξης, ο οποίος θα συμπληρωθεί με 300 εκατ. ευρώ για την επέκταση της παραγωγής κρίσιμων πρώτων υλών με σκοπό την ενίσχυση της αλυσίδας εφοδιασμού.

2.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει μεν την πρόθεση της Επιτροπής να ενισχύσει την αξιακή αλυσίδα μπαταριών της ΕΕ, ζητεί ωστόσο ένα πιο αξιόπιστο και πιο μακροπρόθεσμο σχέδιο χρηματοδότησης, σαφέστερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, ισχυρότερα εργαλεία εφαρμογής και μια πιο ολιστική προσέγγιση. Απαιτείται μεγαλύτερη έμφαση στους τύπους μπαταριών πέραν των ηλεκτρικών οχημάτων: το σταθερό σύστημα αποθήκευσης ενέργειας σε μπαταρία (BESS) είναι ένα ταχέως αναπτυσσόμενο τμήμα της ζήτησης που υπέχει στρατηγική σημασία για την ενεργειακή ασφάλεια και τη σταθερότητα του δικτύου, καθώς αυξάνεται η αύξηση της δυναμικότητας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και θα πρέπει να αποτελεί μέρος της στρατηγικής.

2.4. Η στρατηγική συμπίπτει με μια κρίσιμη στιγμή. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία μπαταριών βρίσκεται στο επίκεντρο των προσπαθειών της ΕΕ να επιτύχει τους βιομηχανικούς και κλιματικούς στόχους της και να ενισχύσει την οικονομική ανθεκτικότητα, την ενεργειακή ασφάλεια και την ετοιμότητά της. Σε μια εποχή κατά την οποία η παγκόσμια βασισμένη σε κανόνες γεωπολιτική και οικονομική τάξη αμφισβητείται όλο και περισσότερο και το εμπόριο χρησιμοποιείται ως όπλο, η ΕΕ πρέπει να μειώσει τις εξωτερικές εξαρτήσεις και να ενισχύσει τις δικές της παραγωγικές ικανότητες.

2.5. Οι προσπάθειες της ΕΕ για μεγαλύτερη στρατηγική αυτονομία στην παραγωγή μπαταριών όχι μόνο θα αυξήσουν τη συνολική της ασφάλεια, αλλά αναμένεται επίσης να αποφέρουν οικονομικά οφέλη μέσω νέων επενδύσεων σε αναξιοποίητους τομείς που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ποιοτικές θέσεις εργασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η παραγωγή τηρεί τα αυστηρά περιβαλλοντικά της πρότυπα.

3. **Χρηματοδοτική στήριξη, πράσινες θέσεις εργασίας και επενδύσεις**

3.1. Η στρατηγική δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην κινητοποίηση χρηματοδοτικής στήριξης για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος παραγωγής μπαταριών. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, για να υπάρξουν πραγματικά ενισχυτικά αποτελέσματα, πρέπει να υποστηριχθεί από σημαντικά ισχυρότερη και καλύτερα στοχευμένη ενωσιακή χρηματοδότηση.

3.2. Η τρέχουσα δέσμη μέτρων ύψους 1,5 δισ. ευρώ –που παρέχεται κυρίως ως άτοκα δάνεια– παραμένει ισχνή σε σύγκριση με τις μεγάλης κλίμακας αρχικές επενδύσεις που απαιτούνται για την επιτάχυνση της ανάπτυξης γιγα-εργοστασίων, τη συντόμευση του χρόνου διάθεσης στην αγορά και την κάλυψη των χασμάτων κόστους με τους παγκόσμιους ανταγωνιστές. Για μια πραγματική ενίσχυση απαιτούνται ενωσιακά προγράμματα ικανά να στηρίξουν μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις γρήγορα και προβλέψιμα, δημιουργώντας αξιόπιστα μηνύματα ζήτησης σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των μπαταριών, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών, των χημικών συστατικών, των στοιχείων των μπαταριών και της ανακύκλωσης. Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ενισχύσουν τη χρηματοδότηση της στρατηγικής «Battery Booster», μεταξύ άλλων μέσω του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

3.3. Για την επίτευξη των στρατηγικής ανεξαρτησίας και την επίτευξη προστιθέμενης αξίας στην Ευρώπη, η ΕΕ θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στο καθεστώς έργου στρατηγικής σημασίας της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες (CRMA) και στη χρηματοδότηση από το RESourceEU για μονάδες χημικής διύλισης και παραγωγής πρόδρομων υλικών που σχετίζονται με τις μπαταρίες (λίθιο, νικέλιο, κοβάλτιο, μαγγάνιο, γραφίτης). Ο μηχανισμός για τις πρώτες ύλες θα πρέπει να συγκεντρώνει τη ζήτηση και να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους των συμφωνιών αγοράς όχι μόνο για τις εξορυσσόμενες εισροές, αλλά και για τα ενδιάμεσα χημικά προϊόντα. Παράλληλα, η δημοσίευση καθοδήγησης σχετικά με τη λογιστική καταγραφή ισοζυγίου μάζας για τα υλικά μπαταριών έως το 2ο τρίμηνο του 2026 θα δημιουργήσει ευκαιρίες επένδυσης στην κυκλική χημεία (συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης διαλυτών, της αναγέννησης αλάτων και της επαναχρησιμοποίησης πρόδρομων υλικών) και θα ευθυγραμμίσει την εφαρμογή του κανονισμού για τις μπαταρίες με την επικείμενη πράξη για την κυκλική οικονομία. Οι δράσεις αυτές θα επιταχύνουν τη βιώσιμη επέκταση σε ολόκληρη την ΕΕ, διασφαλίζοντας παράλληλα συνεπή και αναλογική εφαρμογή σε εισαγόμενα προϊόντα και κατασκευαστικά στοιχεία.

3.4. Προκειμένου να αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα των χημικών προϊόντων κρίσιμης σημασίας για τις μπαταρίες και να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των αξιακών αλυσίδων, η ΕΕ θα πρέπει να αντιμετωπίσει επειγόντως το πολύ υψηλό ενεργειακό κόστος που επηρεάζει τη βιομηχανία της, να συμπεριλάβει εκ νέου τον κωδικό NACE 20.14 (οργανικά χημικά προϊόντα) και, όπου είναι σκόπιμο, τον NACE 20.16 (πλαστικά σε πρωτογενείς μορφές) στην αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής (ΣΕΔΕ) και να βελτιώσει την πρόσβαση σε συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας/συμβάσεις επί διαφοράς για ενεργοβόρες μονάδες της χημικής βιομηχανίας. Η στοχευμένη και αναλογική στήριξη —σε ευθυγράμμιση με τον θεμιτό ανταγωνισμό και τις ισοδύναμες απαιτήσεις για τις εισαγωγές εκτός ΕΕ— θα πρέπει επίσης να επεκταθεί σε ανάντη χημικές δραστηριότητες μπαταριών, όπως η χημική σύσταση πρόδρομων ενεργών υλικών καθόδου (CAM)/ανόδου (AAM), οι ηλεκτρολύτες, η ανάκτηση διαλυτών, τα συνδετικά υλικά, οι διαχωριστές, τα άλατα και η διύλιση μαύρης μάζας.

3.5. Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία ενός πλαισίου πολιτικής που θα διασφαλίζει τοπικά οφέλη και θα ενισχύει την ευρωπαϊκή εμπειρογνωμοσύνη, απαιτώντας οι ξένες επενδύσεις στη στρατηγική κατασκευή συσσωρευτών —συμπεριλαμβανομένων των χημικών εγκαταστάσεων— να τηρούν μέτρα σχετικά με τη διακυβέρνηση, την ανταλλαγή τεχνολογίας, τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού και την ολοκλήρωση της αλυσίδας εφοδιασμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενισχύσει τον κανονισμό για τις ξένες επιδοτήσεις και τα σχετικά μέσα για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων, διασφαλίζοντας τον θεμιτό ανταγωνισμό σε ολόκληρη την ενιαία αγορά και την ισότιμη μεταχείριση των φορέων εκμετάλλευσης εντός και εκτός ΕΕ. Ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Καινοτομίας, πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου των επενδύσεων στην παραγωγή στοιχείων και κατασκευαστικών στοιχείων μπαταριών.

3.6. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις —οι οποίες αποτελούν σημαντικό μέρος του τομέα και χρησιμεύουν κυρίως ως κρίσιμοι προμηθευτές μηχανημάτων, ρομποτικής, κατασκευαστικών στοιχείων και λύσεων ανακύκλωσης— πρέπει να λάβουν στοχευμένη στήριξη για την ενίσχυση της ενσωμάτωσής τους στο οικοσύστημα μπαταριών της ΕΕ, πράγμα που θα διασφαλίσει την ανθεκτικότητα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα πέραν της κατασκευής κυψελών μεγάλης κλίμακας. Μια τέτοια συμπεριληπτική προσέγγιση μπορεί να ενισχύσει τα βιομηχανικά οικοσυστήματα, να προωθήσει την καινοτομία και να διευρύνει τις ευκαιρίες απασχόλησης.

3.7. Ενώ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για ενίσχυση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος για την παραγωγή μπαταριών στην Ευρώπη και τη δημιουργία μιας αξιακής αλυσίδας μπαταριών πλήρως κατασκευασμένων στην ΕΕ, η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η πρωτοβουλία «Made in Europe» πρέπει να είναι συνώνυμη με προϊόντα υψηλής ποιότητας και ισχυρά κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Πρέπει δε να αναπτυχθεί σχέδιο για την εφαρμογή της στον τομέα των μπαταριών από κοινού με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων. Οι προσπάθειες για τη μείωση του κόστους παραγωγής και του διοικητικού φόρτου δεν πρέπει να αποδυναμώνουν τα εργασιακά και κοινωνικά πρότυπα ή τα πρότυπα ασφάλειας, ενώ τυχόν μέτρα απλούστευσης πρέπει να συνοδεύονται από ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής και παρακολούθησης.

3.8. Η στρατηγική θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά την απασχόληση σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των μπαταριών, μεταξύ άλλων στην κατασκευή, την έρευνα, την ανακύκλωση και τις συναφείς υπηρεσίες. Κάθε δημόσια χρηματοδοτική στήριξη πρέπει να θέτει ως προϋπόθεση την ποιοτική απασχόληση, την πλήρη συμμόρφωση με τα πρότυπα της ΕΕ και την ευθυγράμμιση με τους στόχους του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η ΕΟΚΕ ζητεί διαφανή παρακολούθηση του κοινωνικού και εργασιακού αντικτύπου των μέτρων χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών τους στην ποιότητα των θέσεων εργασίας, στις απαιτήσεις δεξιοτήτων και στις συνθήκες εργασίας.

3.9. Η στρατηγική προσφέρει επίσης ευκαιρίες για τη στήριξη πράσινων θέσεων εργασίας που συνδέονται με την ανακύκλωση, τις εφαρμογές δεύτερης χρήσης και τις λύσεις κυκλικής οικονομίας, δραστηριότητες που μπορούν να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις, δημιουργώντας παράλληλα ειδικευμένη απασχόληση σε κατάντη τμήματα της αξιακής αλυσίδας.

3.10. Οι δημόσιες επενδύσεις θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στη διαφύλαξη της βιομηχανικής υπεροχής της Ευρώπης και να εξασφαλίζουν βιώσιμη βιομηχανική ανάπτυξη και περιφερειακή συνοχή. Η ΕΟΚΕ ζητεί ισόρροπη γεωγραφική κατανομή των υποστηριζόμενων έργων, με επιμερισμό των οφελών μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών και ενίσχυση των υφιστάμενων βιομηχανικών οικοσυστημάτων, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής.

4. **Καινοτομία και τεχνολογία**

4.1. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει την καινοτομία ως ακρογωνιαίο λίθο της στρατηγικής και ως βασική κινητήρια δύναμη της ανταγωνιστικότητας στον ευρωπαϊκό τομέα των μπαταριών. Η συνεχής τεχνολογική πρόοδος είναι απαραίτητη για τη βελτίωση των επιδόσεων, της βιωσιμότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας των μπαταριών.

4.2. Ο προγραμματισμός της έρευνας και της καινοτομίας (Ε&Κ) [σύμπραξη για τους συσσωρευτές (Batt4EU), σχέδιο ΣΕΤ, πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»] θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα σε πιλοτικές/πρωτοποριακές γραμμές για χημικά προϊόντα κρίσιμης σημασίας για τις μπαταρίες (σύνθεση/επικάλυψη πρόδρομων υλικών, παραγωγή ηλεκτρολυτών/ανάκτηση διαλυτών, χημεία ανακύκλωσης) και μηχανήματα που κατασκευάζονται στην ΕΕ. Η Ε&Κ για την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα σε επίπεδο υλικών (για παράδειγμα, πολυμερή και συνθέσεις ηλεκτρολυτών που παρέχουν υψηλές επιδόσεις σε περίπτωση φωτιάς και ανακυκλωσιμότητα), υποστηριζόμενη από τυποποίηση και πρακτική καθοδήγηση και αναλογική κατάρτιση για την ασφάλεια των διαδικασιών, μέσω των ακαδημιών της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, θα καταστήσει δυνατή την ασφαλή και αποδοτική επέκταση σε ολόκληρη την Ευρώπη.

4.3. Η ΕΟΚΕ έχει επισημάνει τα οφέλη της ανάπτυξης ενός κλάδου παραγωγής συσσωρευτών νατρίου ως στρατηγικού συμπληρώματος των συσσωρευτών λιθίου ([1]). Οι μπαταρίες νατρίου θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον πυλώνα V, η δε χρηματοδότηση «Battery Booster» θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει τις χημικές συστάσεις που δεν περιέχουν λίθιο.

4.4. Η ψηφιοποίηση και οι προηγμένες τεχνολογίες μεταποίησης προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για τη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της ποιότητας της παραγωγής. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η εισαγωγή τους πρέπει να συνοδεύεται από κατάλληλη κατάρτιση και προσαρμογές στην οργάνωση της εργασίας.

4.5. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης της καινοτομίας. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη συνεχούς κατάρτισης και επανειδίκευσης, ώστε να ικανοποιούνται οι εξελισσόμενες τεχνολογικές απαιτήσεις και να διασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία των νέων διαδικασιών και του εξοπλισμού.

4.6. Οι πολιτικές καινοτομίας θα πρέπει να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ της βιομηχανίας, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των παρόχων κατάρτισης, προωθώντας τη μεταφορά γνώσεων και επιταχύνοντας την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σε βιομηχανική κλίμακα.

4.7. Η τυποποίηση και η εναρμόνιση των κριτηρίων βιωσιμότητας και επιδόσεων μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω την καινοτομία δημιουργώντας προβλέψιμες συνθήκες αγοράς και ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις σε τεχνολογίες υψηλής ποιότητας. Η ΕΟΚΕ συνιστά ειδικούς άξονες εργασίας για την ασφάλεια των υλικών των μπαταριών, όπως οι δοκιμές θερμικής διάδοσης σε επίπεδο συσκευασίας, και ευφλεκτότητας ηλεκτρολυτών, προκειμένου να καθοριστούν σαφή πρότυπα προμήθειας και συμμόρφωσης. Η συνεργασία με τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, και η ευθυγράμμιση με τους ενωσιακούς και διεθνείς κανόνες θα βελτιώσουν την ασφάλεια, θα μειώσουν τον κατακερματισμό της αγοράς και θα στηρίξουν την αποδοτική παραγωγή.

4.8. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι, σε αντίθεση με την Κίνα και τις ΗΠΑ, όπου ισχύουν αυστηροί όροι για τη μεταφορά διανοητικής ιδιοκτησίας, την τοπική έρευνα και ανάπτυξη, και την ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού, η ΕΕ δεν διαθέτει επί του παρόντος κανόνες ή απαιτήσεις για τη μεταφορά τεχνολογίας, το τοπικό περιεχόμενο ή την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε κοινές επιχειρήσεις ή ξένες επενδύσεις. Η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει σχετικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων προϋποθέσεων σχετικά με τη μεταφορά τεχνολογίας και το τοπικό περιεχόμενο για τις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις και τις επιδοτήσεις, ώστε να διασφαλίσει τις εν λόγω μεταφορές και να αναπτύξει την τοπική εμπειρογνωμοσύνη, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος να καταστεί η ΕΕ κόμβος συναρμολόγησης αντί πρωτοπόρος στην τεχνολογία των μπαταριών.

4.9. Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία της καινοτομίας που βελτιώνει τα αποτελέσματα βιωσιμότητας και ασφάλειας χωρίς να προσθέτει επιπλέον διοικητικό φόρτο. Η καινοτομία πρέπει να ευθυγραμμίζεται με ευρύτερους βιομηχανικούς και κοινωνικούς στόχους, ώστε να διασφαλίζεται ότι η τεχνολογική πρόοδος συμβάλλει στην αξιοπρεπή εργασία, την προστασία του περιβάλλοντος και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα. Τονίζει ότι η χρηματοδότηση της καινοτομίας θα πρέπει να στηρίζει έργα που ενσωματώνουν παραμέτρους υγείας και ασφάλειας στην εργασία, συμπεριλαμβανομένου του εργονομικού σχεδιασμού του χώρου εργασίας και της μειωμένης έκθεσης σε επικίνδυνα υλικά.

4.10. Η ανακύκλωση είναι ζωτικής σημασίας για τους περιβαλλοντικούς στόχους της Ευρώπης και τη στρατηγική αυτονομία της. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η ΕΕ δεν διαθέτει επαρκείς εγκαταστάσεις και την αναγκαία τεχνολογία για την ανακύκλωση μπαταριών, ιδίως για τον όγκο των μπαταριών ηλεκτρικών οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους που αναμένεται έως το 2030. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο προειδοποίησε επίσης ότι «οι περισσότερες τιμές-στόχος της ΕΕ για την ανακύκλωση δεν παρέχουν κίνητρα για την ανακύκλωση μεμονωμένων υλικών ούτε ενθαρρύνουν τη χρήση ανακυκλωμένων» και επισήμανε τα κωλύματα που εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας ανακύκλωσης της ΕΕ ([2]). Η ΕΟΚΕ ζητεί μια ολιστική προσέγγιση για την ενίσχυση της παραγωγής μπαταριών, αναγνωρίζοντας επίσης την επείγουσα ανάγκη επέκτασης των απαιτήσεων για τον χειρισμό των μελλοντικών ροών αποβλήτων και την παραγωγή δευτερογενών υλικών υψηλής ποιότητας.

4.11. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ταξινόμηση των αποβλήτων μπαταριών ιόντων λιθίου και μαύρης μάζας ως επικίνδυνων αποβλήτων από τον Δεκέμβριο του 2026 και η απαγόρευση των εξαγωγών σε χώρες εκτός ΟΟΣΑ θα είναι αποτελεσματικές μόνο εφόσον η ΕΕ διασφαλίσει ότι οι ροές αυτές μπορούν να μεταφερθούν αποτελεσματικά εντός της ενιαίας αγοράς. Διαφορετικά, η ΕΕ κινδυνεύει να δημιουργήσει εσωτερικά κωλύματα: δημιουργία αποθεμάτων, καθυστερήσεις στην επεξεργασία και στρεβλά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των παράνομων ροών, παρά την απαγόρευση των εξαγωγών.

([1]) Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ και ανάπτυξη μιας πιο πράσινης και γαλάζιας οικονομίας: το δυναμικό του τομέα παραγωγής συσσωρευτών νατρίου» (ΕΕ C, C/2026/2542, 22.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2542/oj).

([2]) Ειδική Έκθεση 04/2026: Κρίσιμες πρώτες ύλες για την ενεργειακή μετάβαση της ΕΕ — Μια πολιτική χωρίς στέρεα θεμέλια.

4.12. Η ΕΟΚΕ ζητεί τη λήψη μέτρων που θα διευκολύνουν τις συμμορφούμενες ενδοενωσιακές μεταφορές σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις, καλύπτοντας ολόκληρη την αλυσίδα από τη συλλογή και τη μεταφορά των μπαταριών στο τέλος του κύκλου ζωής τους έως τις εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας (αποσυναρμολόγηση, διάγνωση, ασφαλής αποθήκευση) και την περαιτέρω μετακίνηση της μαύρης μάζας σε μονάδες εξευγενισμού και ανάκτησης.

4.13. Τέλος, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η επιτυχία της στρατηγικής «Battery Booster» θα εξαρτηθεί από την ικανότητα της Ευρώπης να μετουσιώσει την καινοτομία σε μια βιομηχανική ανάπτυξη που θα είναι οικονομικά βιώσιμη, κοινωνικά υπεύθυνη και ασφαλής για τους εργαζομένους.

5. **Υγεία και ασφάλεια**

5.1. Η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία πρέπει να αποτελεί θεμελιώδη πυλώνα της στρατηγικής και της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής αξιακής αλυσίδας μπαταριών. Αν και οι δραστηριότητες που αφορούν τις μπαταρίες, όπως η κατασκευή, η συναρμολόγηση, η ανακύκλωση και η επεξεργασία πρώτων υλών, υπόκεινται σε παγιωμένη νομοθεσία για την ασφάλεια στην εργασία, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η ταχεία επέκταση των γιγα-εργοστασίων μπαταριών έχει ως συνέπεια σημαντικούς εργασιακούς κινδύνους ([3]), συμπεριλαμβανομένων ατυχημάτων, σε ορισμένα κράτη μέλη. Υπογραμμίζει ότι η εντατικοποίηση της παραγωγής μπαταριών που αναμένεται στο πλαίσιο της στρατηγικής αυξάνει την ανάγκη για ισχυρά συστήματα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας. Ως εκ τούτου, η επέκταση της παραγωγικής ικανότητας πρέπει να συνοδεύεται από επαρκή στελέχωση, κατάρτιση και επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα, με ειδική μέριμνα για τους μετανάστες και τους μετακινούμενους εργαζομένους και εξασφάλιση της ύπαρξης κατάλληλων εγχειριδίων και της παροχής ενημέρωσης σχετικά με τα επικίνδυνα υλικά για την αύξηση της γνώσης και την πρόληψη των ατυχημάτων.

5.2. Η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη συνεπούς εφαρμογής και επιβολής των κανονισμών της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Τονίζει ότι είναι σημαντικό να καταστούν σαφείς οι απαιτήσεις και να διασφαλιστεί η δίκαιη μεταχείριση όλων των προϊόντων και των φορέων εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων μπαταριών και κατασκευαστικών στοιχείων που πωλούνται στην ΕΕ, ιδίως προς εξασφάλιση της συμμόρφωσής τους με τα πρότυπα της ΕΕ. Για την πρόληψη του κατακερματισμού της αγοράς και την προώθηση της δικαιοσύνης, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές και στην αμοιβαία αναγνώριση ισοδύναμων προτύπων κατά την εφαρμογή.

5.3. Η εκτίμηση κινδύνου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους αναδυόμενους κινδύνους, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της πρόληψης. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις πρακτικές εκτίμησης κινδύνου που αντικατοπτρίζουν την τεχνολογική πρόοδο και τα εξελισσόμενα υλικά, αποφεύγοντας παράλληλα τις αλληλεπικαλυπτόμενες διαδικασίες. Η καθοδήγηση θα πρέπει να προωθεί την αποτελεσματική τεκμηρίωση και την αναγνώριση ισοδύναμων προσεγγίσεων, διασφαλίζοντας την ασφάλεια της συμμόρφωσης και την ανταγωνιστικότητα για τους κατασκευαστές της ΕΕ, με τις ίδιες προσδοκίες για τους παραγωγούς εκτός ΕΕ των οποίων τα προϊόντα εισάγονται στην ενιαία αγορά.

5.4. Η χημική ασφάλεια εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ (π.χ. κανονισμοί REACH/CLP και κανόνες για την προστασία των εργαζομένων). Η εφαρμογή θα πρέπει να παραμείνει βασισμένη στον κίνδυνο και αναλογική, εστιάζοντας στις ασφαλείς πρακτικές χειρισμού –ιδίως των επικίνδυνων χημικών προϊόντων– αποθήκευσης και παρακολούθησης, και ενθαρρύνοντας την υποκατάσταση, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και σκόπιμο από πλευράς επιδόσεων. Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της σύνδεσης της χρηματοδότησης της καινοτομίας με έργα που περιλαμβάνουν εργονομικό σχεδιασμό και μειωμένη έκθεση σε επικίνδυνα υλικά, καθώς και υπέρ της ανάπτυξης της χρήσης ψηφιακών εργαλείων για συστήματα παρακολούθησης των κινδύνων σε πραγματικό χρόνο και προληπτικής ασφάλειας.

5.5. Η ΕΟΚΕ δίνει έμφαση στην ισότιμη επιβολή για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων μπαταριών και κατασκευαστικών στοιχείων, ώστε να προλαμβάνονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διατηρούνται υψηλά πρότυπα χωρίς να επιβάλλονται από την ΕΕ πρόσθετες ειδικές επιβαρύνσεις.

5.6. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τον ουσιαστικό ρόλο των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στην πρόληψη των εργασιακών κινδύνων. Ο κοινωνικός διάλογος, συμπεριλαμβανομένων των συλλογικών διαπραγματεύσεων, και η συμμετοχή των εργαζομένων είναι καίριας σημασίας για τον εντοπισμό των κινδύνων, ιδίως όταν εισάγονται νέες τεχνολογίες, υλικά και μέθοδοι παραγωγής. Οι εργαζόμενοι πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη αρχική και συνεχή κατάρτιση προσαρμοσμένη στα ειδικότερα καθήκοντά τους.

([3]) Για παράδειγμα, έκθεση σε χημικές ουσίες (π.χ. NMP), σκόνη, αναθυμιάσεις, κίνδυνο ηλεκτροπληξίας, κίνδυνο πυρκαγιάς και σωματικά απαιτητικές εργασίες.

5.7. Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία της επιβολής, με επιθεωρήσεις εργασίας και αρμόδιες αρχές που διαθέτουν επαρκείς πόρους, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, ιδίως σε νέους και ταχέως αναπτυσσόμενους βιομηχανικούς τομείς.

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 2026.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Séamus BOLAND